

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino vred
in v Mariboru s pošilja-
njem na dom
za celo leto 3 gld. — kr.
„ pol leta 1 „ 60 „
„ četrta leta — „ 80 „
Naročnina se pošilja
opravištvu v škofijsk.
poslopju (Bischofshof.)
Določniki tisk. društva
dobivajo list brez po-
sobne naročnine.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Posamesne liste
prodaja knjigar Novak
na velikem trgu
po 5 kr. — Rokopisi
se ne vračajo, nepla-
čani listi se ne spre-
jemajo. —

Za oznanila se pla-
čuje od navadne vrati-
ce, če se natisne en-
krat 8 kr., dvakrat 12
kr., trikrat 16 kr.

Kako liberalni nemčurji o naših volitvah modrujejo in brodiijo!

Do sedaj so naši politični nasprotniki precej
tiho djali z volitvami. Le pomalem se spravljajo
na svetlo. Tu pa tam tudi že rogovilijo med kmeti,
vendar brez zdatnega uspeha. Zato pa včasih kak
liberalen pisun v kaki nemški novini zacvili in spod-
buja liberalne kokote, naj se vzbudijo in začnejo
po stari navadi Slovincem kokadajokati. Eden
izmed takih se je oglasil iz Maribora v judovski
novini „Deutsche-Zeitung“ ter tako-le o naših za-
devah brodi: „kmetstvo ljudstvo na Spod. Štajer-
skem je v rokah slovenskih klerikalcev tako, da
nemški liberalci nič ne opravimo v celjskem, ptuj-
skem in ljutomerskem okraju; ti so za nas (nem-
čurje in brezverne liberalce in judovske pristaše)
zgubljeni. Boljše je v breziškem in mahrenberškem
(pisun se moti in piše vedno: slov. bistriskem)
okraju; tukaj bodeta apotekar g. Šnideršič v Bre-
žicah in grajšček g. Šmit v Mahrenbergu (pisun
piše: v Slov. Bistrici) zmagala in nemškemu libe-
ralizmu zvesta ostala? (No, hvala Bogu, tukaj se
mož zopet vara, Slovinci že vemo pri čem da
smo gledé gospodov Šnideršiča in Šmita; to smo
že meseca februarja t. l. v dobrem redu imeli; se
torej čisto nič ne bojimo). Vso moč, pravi mari-
borski pisač, bodo Slovinci tedaj in vse sile zdru-
žili, da proderejo v mariborskem okraju ter izvolijo
notarja g. Radaja pa kmeta in župana g. Fluherja
in tako premagajo nemška liberalna kandidata
(„Deutschliberale Kandidaten“) Seidla in Seeder-
ja. Uže se vozijo župniki in kaplani marljivo po
okraju simotamo, kupujejo kmetom vina in jim tudi
kako brezplačno nakaznico ali karto za v nebesa
v roke stisnejo. (Menda po kaki železnici, pri ka-
teri se judovski podvzetniki bogatijo in mastijo
na škodo kristijanom!?). Borba bo huda, vendar
zmagali bodo nemški liberalci“. Tako modruje in
gledé naših pridnih narodnih duhovnikov nesramno
blebeče in laže pisunski škric. Za resnico takim
grdunom itak ni mar, ampak hotel je mariborske
in druge nemškutarje dregnoti, da se ohrabrijo in

junaški telebnejo na volilno borbo za Seidla Seederja
in za nemški liberalizem, ki je po njegovi izpovedi
pri nas v toliki nevarnosti!

Ali bo ovo dreganje res kaj pomagalo, to
se bo že skoro pokazalo. Nam Slovincem pa bodi
to tudi v opomin, da rok ne držimo križem, am-
pak vsak stori svoje. Zmaga je nam povsod mo-
goča, tudi v mariborskem — št. lenart — slov.
bistriskem okraju. Dosedanje volitve volilnih mož
niso slabe. Seidl še nikder ni voljen in tudi biti
ne more. Kajti v Rožpahu, kder ima posestvice,
so volitve že zgotovljene, tudi pri sv. Jakobu v
Slov. goricah in v Kamei, kder je častni srenjčan.
Zato še niti na volišče ne bo smel priti. Gledé
g. Seederja pa so naši kmetje že precej začeli z
glavami kimati, z ramami migati in sprevidati, da
političen uradnik nikakor ne sodi za poslanca.
Svitli cesar dajo voliti, da bi zvedeli, kaj ljudstvo
misli, želi in hoče; cesar hočejo glas ljudstva sli-
šati ne pa glasn kakega okrajnega glavarja. Ta
glas itak že poznajo in vejo, da ne more in nesme
drugačen biti, kakor je glas ministrov na Dunaju!
Za dobrega poslanca sodijo le možje, ki so neod-
visni od gosposke, ki tedaj tudi reči smejo in tir-
jati, kar spoznajo, da bi ljudstvu bilo koristno in
potrebno! Uradnik tega nemore storiti, sicer se
zameri naprejpostavljenim in lahko zgubi službo
in kruh.

Cerkvene zadeve.

Preoblečenje šolskih sester. Visoki praznik
vnebovzetja preč. D. Marije so naš mil. g. knez
in škof v tukajšnjem samostanu čč. šol. sester še-
sterim krščanskim devicam slovesno blagoslovili in
podelili duhovno oblačilo šolskih sester. Te lepe
svečanosti so se vdeležili stariši in sorodniki novih
šolskih sester, kakor tudi nekoliko povabljenih
odličnih gospa. Prav ginljivo je bilo videti teh šest
nevast Kristusovih, ko so v svatovskem oblačilu
7 gorečimi svečami in podobo križanega Jezusa
v rokah pred mil. kneza in škofa poklekile. Ko

jih mil. knez in škof potem vprašajo, kaj da od njih želijo, vse soglasno mil. škofa poprosijo, naj bi jim podelili za poskušnjo oblačilo tretjega reda sv. Frančiška, da bi se v zavodu šolskih sester lastnemu posvečenju in izreji šolske mladine darovale. Mil. knez in škof jim še enkrat na srce položijo, kako se jim bo treba dobro presoditi: ali so v ta stan poklicane, ali ne. Konečno pa so po stari navadi vsakej novo samostansko ime odločili; namreč prve ime: sestra Serafina (Rojko); drugej: sestra Stanislava (Voh); tretjej: sestra Amalija (Jančič); četertej: sestra Ignacija (Šišek); petej: sestra Alojzija (Cvetko); šestej: sestra Evangelista (Vogel). Od teh bodo pa brž ko ne le tri otroke v šoli podučevale, druge bodo pa zvnaj šolskih klopi pomagale otroke krščansko izrepati. Veselo je to, da vse tri nove čč. sestre učiteljice so slovenskega jezika zmožne. Tako se zamore s časom ta blagonosni zavod dalje po slovenskih pokrajinah razširjati. Letošnjo jesen dobi celjska okolica tri čč. šol. sestre, za ktere se je dolgo potegovalo, da prevzamejo vodstvo dekliške šole za celjsko okolico. Tudi Ljubljance bi radi dobili šol. sester, pa doslej se jim še ni posrečilo. Kdor zamore kaj storiti v podporo tega zavoda, opravi gotovo Bogu dopadljivo delo.

Milostljivi knez in škof so dvema gg. bogoslovcema podelili sv. mešniško posvečenje. Nova mešnika sta č. g. Anton Vamberger in č. g. Davorin Osenjak. Gg. bogoslovca Jož. Kotnik in Franc Osterc pa sta vojaka v Bosni, čeravno so tudi njima svitli cesar že 12. julija dali dovoljenje, da smeta biti v mešnika posvečena. Ali glas o cesarski milosti je potreboval mesenc dni, preden je došel do dotičnega mesta pri vojaški in duhovniški gosposki — in bilo je prepozno. Bog vé, ali prideta še zdrava in živa kedaj domov!

Za dijaško semenišče darovali so č. g. Anton Belšak župnik 10 fl. č. g. Peter Erjavec župnik 10 fl. Dva neimenovana, vsak po 5 fl. č. g. Anton Lacko stolni vikar 10 fl. č. g. Juri Cobelj kaplan 5 fl. č. g. Juri Šabot duhovnik 3 srebrne dvajsetice.

Farnej cerkvi v Šmariji so dve novi kapeli dostavili; pozidani ste lepo in krasno v istem zlogu, kakor je prejšnja cerkev. Prostora je narastlo z 150 □metrov, tedaj za 600—800 oseb. Presbiterij je v lepem zlogu z velikim altarjem od slovitega g. Fantoni-a na presno zmalan, vsi altari pa od domačega pozlatarja Antona But-a izvrstno predelani in jako krasno pozlačeni. Vsi stroški znašajo blizu 7000 fl. Denarji so se pripravili po milošnjah in darovih dobrih farmanov, svitlega cesarja, našega in celovškega prezvišenega kneza in škofa. Slednji so leta 1838 tukaj kaplan bili. Hvala in zabvala bodi vsem. Bog plati! Dne 11. avg. so milostljivi naš knez in škof prostorno cerkev in prestavljeni veliki altar slovesno posvetili in tako veliko duhovsko veselje vsem farmanom pripravili. —

Velik dar za duhovniško družbo v podporo duhovnikom sekovske škofije v Gradcu je daroval rimski grof Lillenthal, namreč 8000 fl.

Gospodarske stvari.

Ovčič ali metljaji.

M. Ta bolezen ima po raznih krajih slovenskih dežel razna imena. Imenuje se: ovčič, metljaji, sajevec, metuljavost, metljavica, metilji (prej ko ne mesto metulju (i=ü) in morda še kako drugače kje drugod. Največkrat napada ovce in sicer ko kuga. Vzrok tej bolezni so jeterni metulji (Leberegel), Distoma hepaticum, ki se včasih v velikem številu po jetrih, žolčnih žilah in v žolčnem mehurju zaredijo. Govejo živino ta bolezen bolj poredkoma napade, še bolj redkokrat pa svinje. Brž v začetku, ko se bolezen še le izcimljuje, je le težko in redkokdaj spoznati, pozneje pa, ko že bolj huda postane, so bolene živali klaverne in slabotne, se slabo redijo, postanejo kumerne, bledične, driska jih pogosto nadleguje in blato, ki gre od njih, grdo smrdi, vezavne kože v očeh in slezne kože so blede in jezik je belo umazan. Volna je trda in rada izkapa. Včasih se najdejo cele črede, ki so od ovčiča napadene, celo vse volne nage. Dalje imajo take živali napet trebuh, gumb pod kožo in oteklo nogo (so vodenične), jetra se povečajo in če se na jetra pritise, jih zaboli. Metulji pridejo le ko zalega v živali, kar mokro poletje silno pospešuje. Bolezen se začne navadno po leti ali v zgodnji jeseni in navadno najbolj po zimi in v prvih mesecih spomladnih v marcu in aprilu mori. Zdravil, ki bi to bolezen z gotovim vspehom ozdravila, do zdaj še ne poznajo. Sploh ni zdravila, ki bi v jetra z metulji obsajena priti mogla, ni da bi jih tam pomorila ali pregnala. Tam, kjer se je ktero živinčce od te bolezni napadeno zopet ozdravilo, tam je narava sama največ pripomogala k zdravju, t. j. metulji so sami od sebe iz živinčeta pobegnili. V posameznih primerljajih, v katerih se je bolezen še dosti zgodaj spoznala, se morejo ovce pri prav obilni hrani z pelinom in soljo, kamnovim oljem in z malim podarkom železa ohraniti, dokler se metulji iz njih izselijo in živali popolnoma ozdravijo. Največkrat pa je, brž ko se je bolezen spoznala, živali mesarju prodati. Nekteri starejši ovčarji mislijo, da se metljavaste ovce po paši na jesenskih in zimskih setvinah morejo do zdravja spasti, pa to je kriva misel. Prigodilo se je lansko leto, da so čredo od 281 metljavastih ovec na jesenski setvini pasli. Meseca februarja pa vključ ugodnemu vremenu so dobile drisko in vedno več jih je cepalo, akoravno se jim je zjutra, predno so se na pašo gnale, subega sena vsak dan nekoliko pokladalo.

Predubranivne naredbe so najboljša sredstva zoper to bolezen. Ogibati se je mokrotnih paš-